

Domnului Mircea Dorin CREȚU, prefect al județului Sibiu,

Având în vedere măsurile luate în anul 2025 de către Guvernul României împotriva sistemului universitar de educație, precum:

- reducerea veniturilor salariale prin creșterea normei universitare și prin diminuarea cuantumului plătit în regim de „plata cu ora”;
- neacordarea primei de carieră didactică;
- blocarea concursurilor de angajare și de promovare;
- „înghețarea” salariilor prin neaplicarea majorărilor promise în urma grevei din anul 2023;

- menținerea bugetului destinat educației mult sub imperativul legal de 15% din cheltuielile bugetului general consolidat (8% – similar cu cel din anul 2024);
- reducerea pragului de acordare a voucherelor de vacanță (de la 8000 lei la 6000 lei);
- reducerea pragului de acordare a indemnizației de hrană la 6000 de lei.

Luând în considerare măsurile preconizate pentru anul 2026, adoptate fără studii economice de impact și fără consultarea reală a mediului academic:

- diminuarea bugetului universităților cu peste 600 de milioane de lei, conform Memorandumului aprobat de guvern, ceea ce reprezintă peste 10% din execuția bugetară a anului 2025;
- reducerea cheltuielilor de personal cu 10% față de anul 2025, așa cum este prevăzut la art. XLIX din proiectul aflat în transparență, generatoare de disponibilizări;
- scăderea finanțării pe student echivalent.

Toate aceste măsuri, cumulate, **conduc la o diminuare a bugetului învățământului superior cu peste 20%**, într-un sistem care funcționează deja la limita minimă de sustenabilitate.

I. Nerespectarea legii și lipsa asumării răspunderii

Legea Educației din 2011 prevedea alocarea a 6% din PIB pentru Educație și 1% din PIB pentru Cercetare. În forma actualizată din 2023, legea stabilește un prag de 15% din bugetul general consolidat pentru Educație. Aceste prevederi au fost adoptate de miniștri și guverne formate din aceleași partide politice care compun actuala coaliție de guvernare.

Finanțarea nu a atins niciodată aceste niveluri.

Ani la rând, aplicarea legii a fost amânată, prorogată sau ignorată. Obligația legală a devenit opțională prin voință politică.

România se află de ani de zile pe ultimul loc în Uniunea Europeană la finanțarea Educației și Cercetării, conform datelor Eurostat. Criza deficitului bugetar invocată astăzi pentru a justifica diminuarea finanțării educației este rezultatul deciziilor voastre politice și ale guvernelor succesive formate din aceleași partide. O parte dintre actualii miniștri au făcut parte din guvernele care au generat dezechilibrele actuale.

Nu am văzut niciunul dintre cei responsabili tras la răspundere pentru situația în care se află România. În schimb, se încearcă transferarea costurilor către un sistem deja subfinanțat.

Respingem categoric rolul de țapi ispășitori în care suntem distribuiți tocmai de către cei care sunt principalii responsabili pentru criza actuală. Nu educația trebuie să suporte consecințele

deciziilor voastre. Nu studenții, nu părinții, nu cadrele didactice și nu cercetătorii trebuie să plătească pentru erorile voastre. Nu sistemul universitar trebuie să fie pus la plată pentru incompetența voastră fiscală și administrativă.

II. Impactul asupra studenților și familiilor

Reducerea finanțării nu afectează doar structuri bugetare abstracte. Afectează direct oameni. Studenții sunt deja afectați de diminuarea burselor. Pentru mulți dintre ei, bursele reprezintă singura posibilitate reală de a continua studiile.

Restabilirea integrală a burselor și plata sumelor datorate nu reprezintă o concesiune, ci o obligație. Părinții sunt obligați să suporte costuri tot mai mari pentru chirie, transport, hrană și materiale de studiu, într-un context de inflație și creștere accelerată a cheltuielilor de trai.

Reducerea finanțării afectează:

- calitatea procesului educațional;
- accesul la laboratoare și infrastructură modernă;
- organizarea stagiilor practice;
- implicarea în proiecte de cercetare;
- mobilitățile academice.

Diminuarea bugetului afectează capacitatea universităților de a continua investițiile în infrastructură și de a finaliza proiectele în desfășurare. Deosebit de grav este impactul asupra investițiilor în cămine studențești. În contextul costurilor ridicate ale locuirii, accesul la cazare universitară este o condiție esențială pentru accesul real la educație. Blocarea sau întârzierea investițiilor în cămine limitează accesul tinerilor proveniți din familii cu venituri medii sau reduse.

Aceste măsuri afectează mobilitatea socială și adâncesc inegalitățile.

III. Efectele de multiplicare și competitivitatea națională

Universitățile sunt actori economici majori. Prin salarii, investiții, achiziții, servicii, chirii și consumul generat de studenți și angajați, universitățile susțin un ecosistem extins de activități economice.

Reducerea bugetului va genera efecte de multiplicare negative care vor lovi brutal economia locală: scăderea investițiilor, diminuarea consumului, pierderea locurilor de muncă indirecte și reducerea atractivității pentru investitori.

Într-o perioadă în care este nevoie de investiții majore în educație superioară și cercetare pentru a ne păstra competitivitatea în lanțurile globale de producție, subfinanțarea universităților transmite exact semnalul opus. Investițiile în educație și cercetare sunt esențiale pentru ieșirea din criza deficitului. Nu reprezintă o cheltuială pasivă, ci o investiție productivă care generează valoare adăugată, productivitate și venituri bugetare pe termen mediu și lung.

Subfinanțarea educației nu reduce deficitul structural. Îl agravează prin diminuarea potențialului de creștere economică.

Acceptarea subfinanțării cronice drept normalitate reprezintă o tactică profund anti-europeană și generatoare de subdezvoltare, abandon școlar și analfabetism funcțional.

IV. Cercetarea – blocaj sistemic

Lansarea competițiilor naționale de cercetare din finanțări interne a fost amânată ani la rând. Această amânare repetată a creat un blocaj sistemic al activității științifice.

Rambursarea sumelor aferente proiectelor de cercetare din PNRR nu s-a realizat în anul 2025, generând presiuni financiare majore asupra universităților.

Blocarea finanțărilor și întârzierea rambursărilor afectează credibilitatea instituțională, capacitatea de planificare și participarea la proiecte internaționale.

V. Deblocarea angajărilor – condiție de supraviețuire și dezvoltare

Blocarea angajărilor paralizează reînnoirea generațională a universităților. Tineri performanți, formați prin investiții publice, sunt împinși către exod sau către abandonarea carierei academice. Integrarea lor în sistem este esențială pentru:

- menținerea standardelor academice;
- consolidarea cercetării;
- prevenirea exodului creierelor;
- menținerea competitivității internaționale.

Deblocarea angajărilor este o investiție în viitor, nu o cheltuială suplimentară.

VI. Impactul direct asupra Universității „Lucian Blaga” din Sibiu și responsabilitatea parlamentarilor sibieni

În condițiile în care măsurile menționate vor intra în vigoare, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu va fi obligată să disponibilizeze cadre didactice, personal didactic auxiliar și personal administrativ.

Reducerea bugetului cu peste 20% nu poate fi absorbită prin „optimizări administrative”. Va produce efecte directe și vizibile: reducerea ofertei educaționale, limitarea numărului de locuri pentru studenți, restrângerea activității de cercetare și amânarea sau anularea investițiilor în infrastructură.

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu nu este doar o instituție de învățământ. Este unul dintre principalii poli de dezvoltare ai orașului și regiunii. Impactul negativ asupra universității va avea consecințe directe asupra economiei locale, pieței muncii și atractivității orașului pentru investiții.

Parlamentarii sibieni care susțin activ (prin vot) sau pasiv (prin ignorarea temei) diminuarea bugetului Educației și, implicit, al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, își pierd orice drept moral de a mai pretinde că militează pentru o comunitate educată, dezvoltată și competitivă economic.

Susținerea acestor măsuri înseamnă asumarea unei politici generatoare de subdezvoltare și slăbirea deliberată a principalului motor de formare și inovare din regiune.

VII. Revendicări – nu solicitări, ci obligații legale și condiții de funcționare

Cerem respectarea Legii. Nu cerem privilegii. Nu cerem tratament preferențial. Cerem aplicarea unei legi în vigoare, adoptate de majorități parlamentare succesive și asumate public de guvernele care astăzi invocă constrângeri bugetare pentru a o ignora.

Finanțare conform Legii înseamnă aplicarea efectivă a pragului de 15% din bugetul general consolidat pentru Educație. Acest prag nu este simbolic și nu este orientativ. Este o obligație legală clară. Continuarea subfinanțării sistemice reprezintă o încălcare repetată a legii și o formă de asumare selectivă a normelor juridice.

Respingem ideea că bugetul din 2025 poate constitui reper sau punct de plecare pentru negocieri. S-a știut încă de la adoptare că acel buget este insuficient. A transforma o finanțare deficitară într-un etalon înseamnă a consacra subfinanțarea ca normă și a elimina orice șansă reală de corectare structurală.

1. Creșterea bugetului pentru Educație

Creșterea bugetului pentru Educație nu este o revendicare maximalistă, ci o condiție minimă de funcționare. România investește în educație sub media europeană și se situează constant pe ultimul loc în Uniunea Europeană la acest capitol.

Fără o creștere reală a alocărilor, universitățile sunt obligate să funcționeze în regim de avarie: reducere de personal, comprimare a ofertei educaționale, amânarea investițiilor, pierderea competitivității.

Subfinanțarea educației nu este o măsură de austeritate responsabilă. Este o politică de autolimitare economică. Fără investiții în capital uman, orice strategie de dezvoltare este lipsită de fundament.

2. Creșterea bugetului pentru Cercetare

Cercetarea este motorul inovării, al productivității și al competitivității economice. În lipsa finanțării adecvate, România rămâne dependentă de tehnologii importate și de modele economice cu valoare adăugată scăzută.

Creșterea bugetului pentru Cercetare este esențială pentru:

- atragerea și menținerea cercetătorilor performanți;
- participarea la consorții internaționale;
- dezvoltarea infrastructurii științifice;
- generarea de brevete, tehnologii și transfer de cunoaștere către economie.

Fără cercetare finanțată adecvat, universitățile devin simple instituții de predare, iar economia pierde capacitatea de inovare.

3. Majorarea salariilor cel puțin la nivelul inflației

Înghețarea salariilor într-un context de inflație reprezintă, în realitate, o diminuare a veniturilor. Eroziunea puterii de cumpărare afectează stabilitatea profesională, motivația și capacitatea universităților de a atrage și menține personal calificat.

Majorarea salariilor cel puțin la nivelul inflației nu este un bonus, ci o măsură de protecție minimă împotriva degradării condițiilor de trai ale cadrelor didactice și cercetătorilor.

4. Lansarea imediată a competițiilor naționale de cercetare din finanțări interne

Competițiile de cercetare din finanțări interne au fost amânate ani la rând, generând un blocaj sistemic al activității științifice. După o pauză de aproape doi ani, a fost lansat în dezbatere publică ghidul pentru astfel de proiecte, însă nu au fost anunțate calendarul oficial și competițiile propriu-zise.

Publicarea unui ghid, în absența lansării efective a competițiilor și a unui calendar clar, asumat și multianual, nu deblochează sistemul și nu permite reluarea reală a activității de cercetare.

Cercetarea nu poate funcționa în regim de improvizatie anuală, anunțuri sporadice și decizii întârziate. Fără competiții lansate și fără termene ferme, cercetarea internă rămâne paralizată.

5. Rambursarea urgentă a sumelor restante aferente proiectelor de cercetare din PNRR

În anul 2025 nu s-a realizat nicio rambursare a sumelor aferente proiectelor de cercetare din PNRR. Această situație a pus universitățile într-o poziție financiară critică, obligându-le să suporte temporar cheltuieli semnificative fără decontare.

Rambursarea urgentă a acestor sume este esențială pentru stabilitatea financiară a instituțiilor și pentru menținerea credibilității în relația cu partenerii.

6. Restabilirea integrală a burselor studenților

Bursele studenților trebuie restabilite integral și sumele datorate trebuie plătite fără amânări și fără artificii bugetare.

Pentru mii de studenți, bursele reprezintă condiția continuării studiilor. Reducerea sau întârzierea lor afectează direct accesul la educație și adâncește inegalitățile sociale.

7. Deblocarea angajărilor și integrarea tinerilor performanți

Blocarea angajărilor paralizează reînnoirea generațională a universităților. Tineri performanți, formați prin investiții publice semnificative, sunt împinși către exod sau către abandonarea carierei academice.

Integrarea lor este esențială pentru menținerea standardelor academice, consolidarea cercetării și asigurarea continuității instituționale.

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu nu este o cheltuială bugetară care poate fi ajustată contabil în funcție de erorile de guvernare. Este un pilon strategic al dezvoltării județului Sibiu, un centru de formare profesională, de cercetare, de inovare și de mobilitate socială.

Subfinanțarea ei deliberată înseamnă diminuarea șanselor tinerilor din această regiune, slăbirea economiei locale și compromiterea perspectivelor de dezvoltare pe termen mediu și lung.

Nu acceptăm ca Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu să devină victima colaterală a unor politici fiscale greșite și a unor decizii politice pentru care nimeni nu și-a asumat răspunderea.

Nu acceptăm ca studenții, cadrele didactice și cercetătorii Universității „Lucian Blaga” din Sibiu să fie transformați în variabilă de ajustare bugetară.

Solicităm autorităților competente și parlamentarilor sibieni să își asume responsabilitatea față de comunitatea pe care o reprezintă și să respingă orice măsură care afectează direct finanțarea Universității „Lucian Blaga” din Sibiu și a Educației în ansamblu.

Respectarea legii nu este negociabilă!

Finanțarea educației nu este opțională!

Viitorul comunității sibiene nu se negociază în tabele contabile!

Sindicatul Cadrelor Universitare Sibiu,

Președinte,

Prof. dr. ing. Anca ȘIPOȘ

Confederația ”Cartel Alfa”, filiala Sibiu,

Președinte,

Jurist Doru LASCU

Sindicatul Învățăământului Preuniversitar Sibiu,

Președinte,

Prof. Leonard-Gheorghe STANCU